

Jaarverslag 2020

1. Inleiding

Het Museon en Omniversum inspireren hun bezoekers om zich in te zetten voor een leefbare aarde voor iedereen. Op educatieve en aantrekkelijke wijze laten ze hun bezoekers kennismaken met de mondiale vraagstukken van deze tijd en betrekken ze deze bij de mogelijke oplossingen. Het Museon heeft een museale omgeving die naast tentoonstellingen, ook films, lezingen en tal van -interactieve- activiteiten biedt. En Omniversum brengt met grootbeeldfilms bezoekers virtueel in contact met andere plaatsen, gebeurtenissen en culturen. Met de Vrienden worden het Museon en Omniversum omringd door een vaste groep van mensen die de doelstellingen, collecties en activiteiten een warm hart toedragen.

In dit Jaarverslag legt het bestuur aan de Vrienden verantwoording af van het bestuur in het afgelopen jaar¹. Het hoeft geen betoog dat 2020 een bijzonder jaar was. Zoals veel instellingen moesten het Museon en Omniversum in maart hun deuren sluiten om vervolgens in mei -met zekere beperkingen- weer open te gaan. Bij afsluiting van het jaar 2020 waren de deuren weer dicht. Daarmee was het jaar 2020 voor het Museon en Omniversum er een van voortdurende uitdaging. Ook het bestuur van de Vrienden moest daarop inspelen. De geplande jaarvergadering op 4 april 2020 werd doorgeschoven naar 2021. De geplande lesactiviteiten speciaal voor de Vrienden moesten enkele keren worden verzet. Een aantal vergaderingen van het bestuur heeft online plaatsgevonden. Tegelijkertijd is er ook veel wél doorgegaan. Het Vriendenmagazine kwam weer uit in vier edities. Er zijn twee goedbezochte lezingen verzorgd vanuit het Museon. De winkel was zoveel mogelijk open en de winkelvrijwilligers waren weer present.

2. Bestuur

Samenstelling bestuur

Per 4 april 2020 hebben voorzitter Dick van der Krogt en secretaris Bart Borsje, op eigen verzoek, hun bestuurslidmaatschap neergelegd. Hun opvolging door respectievelijk Roos van Dijk en Melanie Hermus stond geagendeerd voor de Jaarvergadering op 4 april 2020. Doordat de Jaarvergadering was afgelast konden de formele benoemingen niet plaatsvinden. Ook de beoogde herbenoeming van het bestuurslid, tevens winkelmanager, Frits Steenbruggen, kon niet geformaliseerd worden. De betreffende bestuursleden zijn vanaf 4 april jl. wel als zodanig aan de slag gegaan. Er moet immers een bestuur zijn. De Vrienden is in juni per brief gevraagd of er bezwaren bestonden tegen het formaliseren van de status van de beoogd voorzitter en secretaris en van de herbenoeming van Frits. Hierop is een aantal instemmende en ondersteunende reacties binnengekomen, waarna de benoemingen zijn vastgesteld en voorzitter en secretaris als zodanig zijn ingeschreven in de Kamer van Koophandel.

Het bestuur is nu als volgt samengesteld:

- Voorzitter: Roos van Dijk
- Secretaris: Melanie Hermus
- Penningmeester: Peter Schreuder

- Winkelmanager: Frits Steenbruggen
- PR en communicatie: Marjan Engels

Begin 2020 legde Iris Molenaar wegens persoonlijke omstandigheden haar werkzaamheden als bestuurslid neer. Haar portefeuille (les-activiteiten) zijn overgenomen door voorzitter en secretaris.

Waarnemers van het bestuur:

- namens het Museon: Maarten Okkersen
- namens Omniversum: Berend Reijnhoudt

De Vriendenadministratie is in handen van Ton Robers.

De bestuursleden en (winkel)vrijwilligers ontvangen, afgezien van een reiskostenvergoeding, geen vergoedingen.

Vergaderingen

Het bestuur heeft het afgelopen jaar zeven keer in het Museon vergaderd. Voor deze vergaderingen waren ook de waarnemers van het Museon en Omniversum uitgenodigd. In het voorjaar vergaderde het bestuur tweemaal online. Er waren drie vergaderingen met de directie van het Museon, en twee met de directie van Omniversum. In verband met de coronamaatregelen heeft er dit jaar slechts één kwartaalvergadering met de winkelvrijwilligers plaatsgevonden; er is op andere wijze met de vrijwilligers gecommuniceerd.

Centraal thema voor het bestuur was het onderhouden van de contacten met de huidige Vrienden en de werving van nieuwe Vrienden.

In de vergaderingen met de directies is veelal gesproken over de voorziene fusie van het Museon en Omniversum per 1 januari 2022 en het toekomstige perspectief van beide organisaties.

3. Ontwikkelingen bij de Vrienden en vooruitblik

Zoals bijna overal werden ook de ontwikkelingen van de Vrienden in 2020 sterk beïnvloed door het coronavirus. Het Museon en Omniversum waren het grootste deel van het jaar gesloten en dit was uiteraard van grote invloed op het bezoekersaantal. Ook voor de inkomsten van de winkel had het gevolgen. Het vroeg veel van de flexibiliteit van de winkelvrijwilligers om tijdens de periode dat de winkel open was te werken volgens de strakke richtlijnen van 1,5 m afstand houden. Het jaar 2021 zijn we ingegaan met 1053 Vrienden. Tijdens de Jaarvergadering van de NFVM (Nederlandse Federatie Museum Verenigingen) was een terugloop van het aantal Vrienden voor alle besturen een punt van aandacht.

Voor de Jaarvergadering 2020 had het bestuur een verhoging van de vriendenbijdrage geagendeerd. Omdat deze vergadering niet door kon gaan en omdat het een bijzonder jaar was, is besloten deze verhoging in 2020 niet door te voeren.

De overleggen met de directies van Omniversum en het Museon stonden vooral in het teken van de komende fusie tussen beide organisaties. Het bestuur staat hier positief tegenover. Wij zien voordelen en mogelijkheden op inhoudelijk gebied zoals verdergaande afstemming tussen exposities en films. Ook bedrijfsmatig zal een fusie voordelen opleveren door samenvoeging van functies en van de winkels. Als Vrienden dragen we al jaren uit dat we een zijn: we zijn immers Vrienden van zowel Omniversum als van het Museon!

4. Bijdragen

Eind 2019 heeft het bestuur besloten tot een bijdrage aan Omniversum. Met deze bijdrage bieden Vrienden van Museon en Omniversum financiële ondersteuning aan de realisatie van plannen voor een toekomstbestendiger Omniversum. Aan deze bijdrage – een schenking van € 100.000 en een renteloze lening van € 50.000 met een looptijd van vijf jaar - heeft het bestuur geen specifieke bestemmingen meegegeven.

5. Interne- en externe communicatie

In dit jaar hebben we een nieuwe, aantrekkelijk vormgegeven, flyer uitgebracht om nieuwe Vrienden te werven.

Het Museon, Omniversum en de Vrienden verzorgden ook deze periode gezamenlijk weer vier edities van het Vriendenmagazine. Het Vriendenmagazine biedt achtergrondinformatie over de diverse tentoonstellingen in het Museon en films in Omniversum. Ook geeft het een vooruitblik op de geplande activiteiten voor zowel volwassenen (de presentaties op dinsdagmiddag) als voor kinderen. Daarnaast doet het bestuur in de 'Berichten van het bestuur' actuele mededelingen, zoals de aankondiging van de Jaarvergadering. De Vrienden financierden ook in 2020 de uitgave en verspreiding van het magazine onder de Vrienden en onder de relaties van het Museon en Omniversum. Het wordt gratis aangeboden aan bezoekers van het Museon en Omniversum. Tevens is het bedoeld om het Museon en Omniversum breed onder de aandacht te brengen. Daarom wordt het door de (winkel)vrijwilligers verspreid bij wijkgebouwen en bibliotheken in Den Haag en omgeving. De langdurige sluiting van het Museon en Omniversum vanwege de Coronamaatregelen vroeg om enige creatieve aanpassingen. Zo werkten de redacteur vanuit huis, werden de redactievergaderingen online gehouden en werden de geïnterviewden gevraagd zelf foto's aan te leveren. Ook bleek de externe verspreiding bij wijkgebouwen en bibliotheken gedurende vele maanden helaas niet mogelijk. Bestuurslid Marjan Engels maakte namens de Vrienden deel uit van de redactie.

6. Museonwinkel

Ook in 2020 stond de winkel onder leiding van bestuurslid Frits Steenbruggen. Ongeveer 40 enthousiaste vrijwilligers hebben zich ingezet om de winkel dagelijks draaiend te houden. Die inzet bestond uit winkeldiensten, inkoop op diverse terreinen, etaleren, het maken van winkelroosters, lief- en leed activiteiten, winkeladministratie etc.

Ook in dit jaar zijn enkele winkelvrijwilligers gestopt. Gelukkig zijn er inmiddels weer

nieuwe mensen, die vaak werden aanbevolen door reeds in de winkel werkzame vrijwilligers. In 2020 is er slechts een keer een kwartaalvergadering met de winkelvrijwilligers geweest.

Uiteraard heeft ook de winkel te maken gehad met corona perikelen, zoals in de periodes van gesloten musea en tijdens de aangepaste openingstijden met beperkte bezoekersaantallen in het Museon. De omzet is dan ook veel lager dan redelijkerwijs kon worden voorzien.

7. Activiteiten voor de Vrienden

Vrienden hebben vrije toegang tot het Museon en korting bij Omniversum. Daarnaast is er gratis toegang tot de lezingen op dinsdagmiddag in het Museon en tot een filmfestival in Omniversum, korting in de winkels van het Museon en Omniversum en bij Brasserie Berlage.

Over de activiteiten is verder het volgende te vermelden:

- Omdat de Jaarvergadering op 4 april 2020 niet door kon gaan, vervielen daarmee ook de voor die zaterdag georganiseerde activiteiten van het Museon en Omniversum.
- De dinsdagmiddaglezingen van het Museon worden ook door Vrienden goed bezocht.
- Op 29 oktober en op 10 december verzorgde Cilia Swinkels van het Museon de lezing “Continentalen in beweging” in de zaal Studio. In totaal hebben 34 Vrienden de lezing bijgewoond. De lezing leverde enthousiasme op voor het vervolgen van deze Vriendenlezingen in 2021.
- De geplande Vriendendagen in Omniversum op 11 en 12 november (Filmfestival) met de mogelijkheid voor Vrienden om kosteloos van het filmaanbod gebruik te maken, gingen helaas niet door vanwege een lockdown in die periode. In de plaats daarvan hebben belangstellende Vrienden een vrijkaartje gekregen voor een film naar keuze voor wanneer Omniversum weer geopend zou zijn.

8. Tot slot

Juist in deze tijd is de steun van Vrienden erg belangrijk voor de toekomst van het Museon en Omniversum. De Vrienden worden daarom opgeroepen hun ondersteuning te continueren en tevens nieuwe mensen te interesseren om Vriend te worden.

ⁱ Dit Jaarverslag 2020 is te vinden op de websites van het Museon en Omniversum.